

SÖLVESBORGS KOMMUN

Datum
2018-07-11

Helen Gärner
helen.garner@solvesborg.se
Direkttel 0456-81 63 68

Naturvårdsverket
Att. Matthew Ross-Jones/
Helena Sabelström

Objektiv skattning av luftkvaliteten i Sölvesborgs kommun 2017

Sölvesborgs kommun ingår i Blekinge kustvatten och luftvårdsförbund (BKLF) som omfattar hela länet och dess 5 kommuner med sammanlagt cirka 160 000 invånare. Kontroll av luftkvaliteten sker genom mätningar i samtliga kommuner. Kommunerna mäter regelbundet kvävedioxid, PM₁₀, PM_{2,5} och VOC (inklusive bensen) i sina respektive områden. Resultatet av dessa mätningar har rapporterats till datavärden (SMHI). I BKLF, s regi mäts ozon och länet ingår även i krondroppsnetet.

Undersökningar av lavfloran på träd i Blekinge län har genomförts på uppdrag av BKLF vid tre tillfällen. Den genomfördes för första gången år 2003 och omfattade 30 träd fördelade på sex lokaler. Under 2008 och 2013 utfördes återinventeringar. Resultaten visar 2008 på en måttlig påverkad lavflora och 2013 på en svagt påverkad lavflora. Det finns inte några stora skillnader över tid och det finns tendenser till ett ökat antal arter på landsbygdsträden.

Sölvesborgs kommun

Sölvesborgs kommun är en kustkommun i den västra delen av Blekinge. Kommunen har cirka 17 400 invånare. En stor del av verksamheterna i kommunen omfattar uppfödning av kyckling, gris och mink men även större industriföretag som TitanX (kylartillverkning) är etablerade. Delar av kommunen är kuperad och bok och ek dominerar som trädslag. Sölvesborg centralt är den största tätorten med cirka 8 972 invånare. Landsbygden är relativt tätt befolkad med flera mindre tätorter, ex. Hällevik med cirka 1 545 invånare och Mjällby med cirka 1 319 invånare.

Utsläppskällor i Sölvesborgs kommun

Väg E22 som passerar kommunen har en årsdygnstrafik på cirka 13 000 fordon. Vägen är sedan några år ombyggd och några närliggande bostäder finns inte. Trafik till Ytterhamnen går från E22 via Idrottsvägen. Detta ger periodvis hög trafikbelastning med tyngre fordon. Närmsta hus finns ca 16 m från vägens mitt. Gaturummet är öppet och väl ventilerat.

Väg 123 går från E22 mot Nogersunds hamn där skärgårdstrafiken till Hanö avgår. Delar av vägsträckan som går till Mjällby centrum har en

årsdygnstrafik av cirka 7 500 fordon och sträckan vidare mot Nogersund har cirka 2000 fordon.

Kommunens mätstation av kvävedioxid ligger i gaturum centralt i fyrvägs korsning med trafikljus. Årsdygnstrafiken genom Sölvesborg centrum är ca 10 000 fordon varav cirka 11 % är tyngre trafik. Kommunen är utbyggd med fjärrvärmenät och värmen kommer från närliggande massafabrik, Nymölla Bruk.

I Sölvesborgs kommun rapporterar 16 lantbruk utsläpp av ammoniak och ett företag rapporterar utsläpp av klorgas och väteklorid till luft.

Metaller

Naturvårdsverket har i en nationell kartering och analys av utsläppskällor och genomförda mätningar bedömt att halterna sannolikt ligger under den nedre utvärderingströskeln i Sverige, förutom i närheten av de allra största utsläppskällorna.

I Blekinge mättes metallhalter under åren 2012-2013 i centrala Karlskrona, som är Blekinges största stad med 37 000 invånare. Halterna av nickel, arsenik, kadmium och bly underskred nedre utvärderingströskeln för MKN vid denna mätning. Miljökvalitetsnormen för nickel, arsenik, kadmium och bly bedöms därför inte överskridas i Sölvesborgs kommun.

Svaveldioxid

Utsläppen av svaveldioxid i Sverige har till största delen uppkommit genom förbränning av svavelhaltiga bränslen som kol och eldningsolja. Genom att användningen av dessa bränslen har minskat så har utsläppen minskat kraftigt och är i dag mindre än en femtedel av 1990 års utsläpp. Industrin står för en stor del av utsläppen av svaveldioxid i Sverige. Av dessa kommer drygt två tredjedelar från industrins processer och resten från förbränning inom industrin. Sölvesborgs största industri har ingen process med utsläpp av svavel till luft.

Utsläppen av svaveldioxid i Sverige är generellt låga och ligger under nedre utvärderingströskeln för MKN. Ronneby kommuns tidigare mätningar visar på samma förhållande. Förhållandena i Sölvesborgs kommun bedöms inte vara annorlunda och därför bedöms svaveldioxidhalten underskrida miljökvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

PM₁₀ och PM_{2,5}

Under 2017 var de uppmätta månadsmedelvärdena av PM₁₀ och PM_{2,5} i Olofström lägre än respektive miljökvalitetsnorm på årsbasis och miljömålet. I Karlshamn och Karlskrona gjordes timvisa mätningar av PM₁₀. I Karlskrona saknas mycket data varför det inte beskrivs i denna skattning. Halterna i Karlshamn var i genomsnitt ungefär dubbelt så höga som i Olofström. Årsmedelvärdet av PM₁₀ i Karlshamn var 11 µg/m³ vilket innebär att det inte överskred miljömålet (15 µg/m³).

Halterna av PM₁₀ och PM_{2,5} bedöms underskrida miljö kvalitetsnormerna och dess utvärderingströsklar i Sölvesborgs kommun.

Kvävedioxid

I Sölvesborg genomförs passiv mätning av kvävedioxid i gaturum i fyrvägs korsning med trafikljus. Årsmedelvärdet av kvävedioxid var 13,7 µg/m³. Halterna ligger under miljö kvalitetsmålet och bedöms underskrida miljö kvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

Kolmonoxid

Uppmätta halter av kolmonoxid i Sverige är generellt låga och ligger under nedre utvärderingströskeln för miljö kvalitetsnormen. Förhållandena i Sölvesborg bedöms inte vara annorlunda och kolmonoxidhalten bedöms underskrida miljö kvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

Bensen

Mätning av VOC har genomförts i Olofström sedan 2012. Under vinterhalvåret 2012 var halterna förhöjda och årsmedelvärdet låg precis på miljö kvalitetsmålets nivå (1 µm/m³). Halterna har därefter legat väl under miljö kvalitetsmålet och bedöms därför underskrida miljö kvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

Bens(a)pyren

Bens(a)pyren mättes i Karlskrona under 2012-2013. Periodmedelvärdet i gaturum i Karlskrona var 0,11 ng/m³, vilket är lägre än miljö kvalitetsnormen för årsmedelvärdet (1 ng/m³) men tangerar däremot preciseringen av miljö kvalitetsmålet (0,1 ng/m³). Månadsmedelvärdena av såväl den totala PAH-halten som bens(a)pyren var högre under vinterhalvåret jämfört med sommarhalvåret. Månadsmedelvärden av PAH och bens(a)pyren var mycket låga under maj till september för att sedan öka under hösten.

I SMHI, s nationella kartering av emissioner och halter av bens(a)pyren från vedeldning i småhusområden uppskattas att de högsta halterna i Sölvesborgs kommun kan ligga på 0,31 ng/m³ för ett normalår. Medelvärdet över hela kommunens yta ligger enligt samma beräkning på 0,09 ng/m³. Denna kartering bygger på modellering och inte på uppmätta värden. Bedömningen är att halten av bens(a)pyren förväntas underskrida miljö kvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar även i Sölvesborgs kommun.

Ozon

Marknära ozon har mätts kontinuerligt i Ronneby kommun under sommarperioden 1996-2009. Uppmätta värden ligger mellan 50 och 67 µg/m³ och underskrider därmed miljö kvalitetsmålet. Halten av marknära ozon bedöms därför underskrida miljö kvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar även i Sölvesborgs kommun.

Helen Gärner
Miljösamordnare